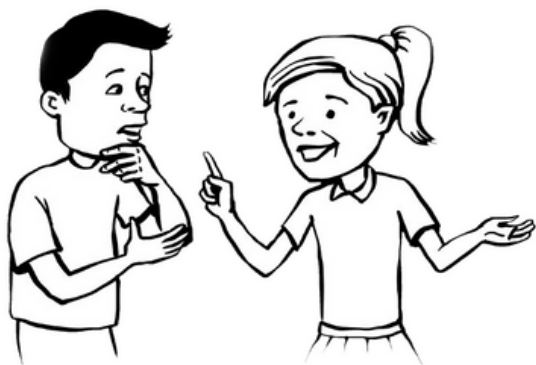

AKTUÁLNÍ INFORMACE K NOVĚ PŘÍCHOZÍM ŽÁKŮM Z UKRAJINY

Potřebujete informace k současné situaci u nově příchozích dětí s OMJ? Hledáte tipy na aktuální možnosti jejich podpory a zapojení Vaší poradny do procesu adaptace? Jaké předpisy zůstávají v platnosti i pro nově příchozí děti/žáky z Ukrajiny?

- Tématu se věnujeme na webu [Inkluzivní škola](#), kde najdete aktuální odpovědi na [FAQ k situaci na Ukrajině](#).
- Rádi Vám poskytneme metodickou podporu, pro konzultaci konkrétního případu kontaktujte naši [odbornou pracovníci](#).
- Unikl Vám některý informační leták? Kompletní přehled najdete [zde](#).

Připravili jsme pro Vás nejčastěji kladené dotazy s ohledem na příchod velkého počtu nových ukrajinských žáků do škol. Vztahují se ke vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ), kteří se začínají učit vyučovací jazyk a potřebují se adaptovat na nové prostředí. Dle [metodiky MŠMT pro ŠPZ](#) k současné situaci je žádoucí ze strany ŠPZ **zmapovat současnou situaci a snažit se na příslušné potřeby terénu reagovat**.

Jaké nástroje po nástupu do školy je možné využívat pro postupnou adaptaci žáků s OMJ na české prostředí (bez doporučení ŠPZ)?

- Systém [jazykové přípravy češtiny jako cizího jazyka pro povinné vzdělávání](#) (v blízké době také plánovaná podpora pro žáky středních škol).
- **Podpůrná opatření 1. stupně** (bez doporučení ŠPZ), např. plán ped. podpory, ped. intervence zaměřená na jazykové vzdělávání i podporu sociálních vazeb, úpravy metod výuky a organizace vzdělávání, využívání různých forem hodnocení atd.
- **Adaptační období** podle § 3 „[Lex Ukrajina pro školství](#)“ (školy mohou zčásti nebo zcela nahradit vzdělávací obsah ŠVP jiným vhodným vzdělávacím obsahem podle potřeb žáka).

Pokud jsou uvedená opatření nedostatečná, je vhodné se o situaci žáka poradit se ŠPZ, případně realizovat odbornou diagnostiku.

Kdo není zahrnut do jazykové přípravy a co potřebuje za podporu?

- Děti s OMJ v MŠ mimo povinný předškolní ročník,
- děti/žáci s českým státním občanstvím,
- Žáci s OMJ, kteří plní povinnou školní docházku v ČR déle než 24 měsíců,
- žáci s OMJ, kteří dokončili jazykovou přípravu, ale potřebují nadále podporu v češtině,
- žáci s OMJ na SŠ.

U těchto dětí/žáků je jazyková podpora i nadále zajišťována podle §16 školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb. Podpora integrace žáků z Ukrajiny do středního vzdělávání se aktuálně připravuje.

Jak může ŠPZ aktuálně podpořit nově příchozí děti z Ukrajiny?

- **Individuální podporu** žáků, popř. jejich zákonných zástupců, kteří se vyrovnávají s těžkou životní situací,
- intenzivnější **metodickou podporou školám** při práci se třídami,
- častějšími **metodickými návštěvami**,
- **krizovými intervencemi** dle aktuálních personálních možností ŠPZ.

Na služby ŠPZ mají nárok lidé nově příchozí z Ukrajiny, kteří mají oprávnění pobývat na území ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a také děti z Ukrajiny, a to bez ohledu na to, zda jsou žáky české školy.

Jak mohou poradny podpořit pedagogy ve školách?

Pro pedagogy vyčerpané dlouhým obdobím distanční výuky spojeným s pandemií je situace hodně náročná. Přichází další nápor a učitelé mohou mít pocit, že je vše nad jejich síly. **Poradna** může být pro ně **partnerem**, který je podpoří, dá jim najevo, že na zvládnutí situace nejsou sami. Může cíleně nabídnout **supervize**, v případě potřeby je **nasměrovat na další péči a podporu, zprostředkovat setkávání metodiků prevence, psychologů a výchovných poradců** z okolních škol či regionu.

Jak je možné vyšetřit dítě s OMJ v ŠPZ?

Konkrétní **vyšetření** je vhodné provést **vždy v jazyce, kterému dítě bezpečně rozumí**. ŠPZ mohou i nadále bezplatně využívat **překlady dokumentů a tlumočnické služby**. Pro krátká jednodušší sdělení z hlediska základních údajů či domluvení termínu návštěvy je možné využít různé překladatelské aplikace, např. Google překladač.